

Algemeen jaarverslag over het jaar 2023

Het jaar 2023 was voor onze vereniging een enerverend en druk verenigingsjaar, waarbij bestuurlijk nogal wat ontwikkelingen voorbij kwamen. Fusiegesprekken met NUTKampen, meerdere ALV's, het maken en uitgeven van de in 2022 verworven Kamper Almanak, een volledig lezingenprogramma, aanpassing van de contributiesystemen en de groei van het ledenbestand. En ook het Historisch Tijdschrift bleef verschijnen, zij het met een combinatie-editie van de nrs. 3 en 4-2023 eind december wegens prioriteit bij de eerste Almanak in het najaar. Ook voorbereiding van het 50-jarig bestaan van de historische vereniging in Kampen, centraal in jaargang 2023-2024, vergde de aandacht. Al met al was het net als in 2022 een heel druk en levendig verenigingsjaar waarin het toekomstbestendig maken van onze vereniging in een volgende fase is beland.

Ledental

Op 1 januari 2023 telde de vereniging 576 leden, op 31 december 2023 was dit gestegen tot 653. Een toename van 77. Een groot aandeel in de stijging van het ledenaantal is ontstaan door de fusie met het NutKampen (Netto 38 leden (Van de 62 NutKampen leden waren er al 24 lid van de JvA). Maar ook de autonome ontwikkeling van aan- en afmeldingen droeg hier aan bij. Netto 39 leden in de plus.

Deze aantallen zijn inclusief (geregistreerde) huisgenootleden.

Bestuur

Voor het bestuur was 2023 wederom een zeer druk jaar met zowel in het voor- als het najaar ALV's ter besluitvorming van het fusietraject met NUTKampen. Er vonden in 2023 geen bestuurswisselingen plaats. De samenstelling van het bestuur het gehele jaar:

Voorzitter	: Herman Broers
Vicevoorzitter	: Cor Scheurwater
Secretaris	: René de Ruiter
Penningmeester	: John Wezenberg
Algemeen lid	: Margreet Bos

Lezingavonden

De volgende lezingen werden dit jaar georganiseerd:

Voorjaar:

10 januari: Wouter Berns - Op de schouders van Avercamp

14 februari: Corine Nijenhuis - Een nieuwe tijd: Zeeland na de ramp

14 maart: Anne-Goaitske Breteler - De Traanjagers, over walvisvaarders van 1946-1964 / De laatste dagen van de dorpsgek

11 april: Jan Baggen - De IJssel, Slagader van de Hanze

9 mei: Thema-avond Thea Beckman 100 & Kampen

Najaar:

10 oktober: Alexander Jager - Kampen, groeistad in de middeleeuwen, steunpunt voor de republiek.

26 oktober (*in Stadskazerne-verband, ihkv De maand van de geschiedenis*) - Paul Gundlach en Herman Broers - Land van de Kunstnier (medische vooruitgang dialyse na kunstnieruitvinding door Kolff)

14 november: Hanno Brand - De veranderende Hanze en het Digestum Vetus

12 december: Jonn van Zuthem/Johan Ekkel – Mut kunn'n, carbidschieten in Kampen

Historisch Café

Het in 2022 in Stadskazerne-verband gestarte Historisch Café vond in 2023 één keer plaats, op 15 juni, en werd met bijna 40 personen wederom druk bezocht. Er was geen Historisch Café in het najaar wegens de drukke lezingagenda, de Almanak-presentatie en de extra ALV's. Het concept van het Historisch Café wordt door de bezoekers zeer gewaardeerd en wordt wat het bestuur betreft voorlopig voortgezet, zij het dat standaard 2x per jaar niet dwingend gehanteerd hoeft te worden, al is het wel een mooi ritme, ook voor het uitbrengen/presenteren van het HT.

Diversen programmering

9 september: Open Monumentendag.

Bestuur en vrijwilligers van onze vereniging waren aanwezig met een stand bij De Stadskazerne voor verkoop magazines, ledenwerving en gezelligheid. OMD was ook uitgebreid met een korter programma op zondag 10/9, daar was onze vereniging niet bij. De kazernepartners (bibliotheek en Stadarchief) meldden via het Programmeringsoverleg van de kazerne wel dat het zondagse publiek een goede aansluiting heeft op historische activiteiten in de kazerne. Aansluiting door HV JvA op zondag maken ze graag bespreekbaar.

17 november: Presentatie Kamper Almanak 2023

(hierover meer verderop onder Kamper Almanak)

18 november: Uitgifte Kamper Almanak i.s.m. The Read Shop Bos

(idem)

Werkgroepen

Wat betreft de redactie van het **Historisch Tijdschrift** (HT) en de **Kamper Almanak** (KA), zie onder 'Publicaties'.

De **lezingencommissie**, zie Lezingenavonden. De commissie bestaat uit Herman Broers, Theo Nieuwenhuizen en Cor Adema. Er is wel behoefte aan nadere uitvoeringsondersteuning, zo bleek in 2023. Deze wordt nu vooral geleverd door het bestuur, maar zou eigenlijk door leden moeten worden gedaan (gastheerschap, koffietafel, inrichten/opruimen). Hierop zal in 2024 nader worden geworven.

De **werkgroep Genealogie** kon de inloopochtenden genealogie organiseren i.s.m. Stadsarchief Kampen in het informatiecentrum. Ook beantwoordt de werkgroep veel genealogievragen die via de website uit het gehele land aan ons worden gesteld. De werkgroep bestaat uit: Wim Meijberg, Wijske Jousma, Neel Wijshake, Angela Huisman, André Westendorp en John Wezenberg.

De **werkgroep Archeologie**, bestaande uit Vladimir Simonjan, Yvonne Poortinga, Ben Heldoorn, Gerrit Dekker, Matthijs Brug, Wim van Werkhoven Cor Scheurwater en Alexander Jager, organiseerde een gewaardeerde expositie in de Plompzaal over opgravingen op het kazerneterrein in 2014 (met o.a. enkele door de werkgroep gerestaureerde objecten) in het kader van het 50ste jaar. En een vitrine-expositie op de 1^e etage van De Stadskazerne t.g.v. de Nationale Archeologiedagen 2023 in juni.

De **werkgroep Documentatie** is bezig geweest met het verder invoeren van geschonken boeken, tijdschriften en overige informatiedragers in het gedigitaliseerde systeem voor onze bibliotheek. Via onze website kunt u kennisnemen van de voortdurende uitbouw van onze bibliotheek. De werkgroep bestaat nu uit Ed Last, Jan Overweg en John Wezenberg.

De activiteiten van de in 2021 gestarte **werkgroep 'Beeld'** waren ook in 2023 nog beperkt. De werkgroep, bestaande uit Hans van Dijk, René de Ruiters, Jan Overweg en John Wezenberg, zoekt nog nader naar richting.

De werkgroep **Kamper Taalkring** (bestaande uit Johan Prins, Wout van Capelle, Jeanne Kloosterziel en Reijer van 't Hul) werd in 2023 weer door diverse derden te hulp geroepen bij dialect-activiteiten. Bijvoorbeeld in maart 2023 de controle op de liturgie van een dialectdienst 'Kärkdienst op zien Kampers' in de Westerkerk van ds. Van der Kamp.

Wel was de armslag beperkt door ziekte onder de werkgroepleden. Werkzaamheden zullen richting jubileumseizoen 2023-2024 weer worden opgevoerd.

De tijdelijke **jubileumcommissie** is diverse keren bijeengekomen in voorbereiding op het jubileumjaarprogramma voor het 50/20-jarig bestaan van de vereniging in het seizoen 2023-2024. Bij het Historisch Café van 15 juni en in het HT presenteerden ze het concept jubileumprogramma dat inmiddels in uitvoering is. De commissie bestaat uit Neel Wijshake, Theo van Mierlo en Margreet Bos.

Publicaties

Mededelingen

Het informatieblad 'Mededelingen' is in 2023 drie keer regulier verschenen bij verschijning van het HT en aanvullend enkele keren op basis van actualiteiten die in de ogen van het bestuur direct gemeld dienden te worden aan de leden. Het bestuur zette de Mededelingen bewust in voor intensiever contact met de leden. De noodzaak tot tussentijdse Mededelingen wordt steeds opnieuw afgewogen.

Historisch Tijdschrift

Het Historisch Tijdschrift verscheen in totaal drie keer in 2023, de 48ste jaargang. Het derde nummer (editie december) was een combinatie-editie nrs. 3-4. Het HT zet het succes van instrument tot externe pr, ledenwerving en goede verkoop door, zeker ook dankzij een uitstekende samenwerking met Henriëtta en Herman Schutte van The Read Shop Bos. In 2023 maakte het HT (na consultatie van de leden over de uitvoeringsvorm tijdens de ALV) de overstap van druk naar print. Met onze oplage van 800 (regulier) tot 1000 (incidenteel) exemplaren een veel minder kostbare vorm van reproductie zonder kwaliteitsverlies. Het blad rendeert voor de vereniging en bestuur en redactie houden de vinger aan de pols. De redactie bestaat uit: Winy Pieffers (secr.), Jaap van Gelderen, Harry Stalknecht, Jos van Dam, Theo van Mierlo en coördinator Herman Broers.

Facebook-pagina

De Facebook-pagina van JvA trekt steeds meer volgers en is een goed instrument naar buiten toe gebleken. Afhankelijk van activiteiten en ontwikkelingen wordt de pagina ingezet om op de activiteiten van HV JvA te wijzen. De pagina heeft een groeiende groep volgers ontwikkeld. Momenteel 627 (73 meer dan een jaar geleden). De geplaatste berichten trekken tussen de 200 en 3000 views. Het bestuur beschouwt de FB-pagina als een belangrijk instrument naar de buitenwacht, ook om JvA onder de aandacht te brengen bij de latent geïnteresseerden. Een instrument tot aandacht, pr en ledenwerving. Op Instagram is @hvjanvanarkel vastgelegd maar hier worden nog niet actief berichten op gedeeld.

Website

Deze is actief bijgehouden door René de Rooter. Verder geen bijzonderheden, behalve dan dat de behoefte voelbaarder wordt om de digitale platforms die de vereniging in toenemende mate in beheer heeft 'op te lijnen', opnieuw in te richten en te moderniseren. Het bestuur houdt deze brede digitale aanpassingsslag aan totdat het stof van de diverse fusies en veranderingen is neergedaald (richten op 2025). De technische aspecten van het aanmelden van nieuwe leden via de website verloopt naar tevredenheid.

Kamper Almanak

Een van de belangrijkste kwesties voor onze vereniging in 2023 betrof het uitgeven van de 89ste editie van de Kamper Almanak (KA). Presentatie daarvan vond plaats op 17 november, uitgifte vanaf 18 november i.s.m. The Read Shop Bos. De KA verscheen in een betaalde oplage van 1000 exemplaren, winkelprijs 20,-, ledenprijs 15,-. Het merendeel van de leden van HV JvA (368) koos voor een contributie inclusief Almanak,

een reden om de oplage met 200 stuks te verhogen.

De redactie van de KA, nu een werkgroep van HV JvA, bestond in 2023 uit Trudi Brink (zij nam in goede harmonie afscheid van de redactie in november, na verschijning van de editie 2023), Jeany van den Berg, Fred van der Kraaij, Michiel van Wijngaarden, Remy Steller (beeldredactie) en Herman Broers (coördinator). Vormgever is Peter Slager (Bureau Garage), drukker is Zalsman.

Omvang van de KA was in 2023 416 pagina's binnenwerk. Bewust werd gekozen voor een herkenbare uitstraling. Het bestuur heeft besloten ook bij de 90ste jaargang (editie 2024) waarvan de redactionele productie in 2023 al van start ging, aan verschijning in het najaar vast te houden (eind oktober), om de historische relatie met de Wereldspaadag te herstellen. Met de editie 2024 eindigt de overgangs- en proefperiode van de KA (twee edities, 2023 en 2024) en staan de leden van onze vereniging in het komende jaar voor de keuze of het uitgeven van de KA ook na deze proef zal doorgaan of niet.

Los van de intensieve productie van de KA gedurende het hele jaar, zijn daar zeker financiële uitdagingen vanaf het moment dat de externe financieringen die we voor de proef/overgangsperiode van twee jaar hebben kunnen verwerven, zullen wegvallen.

De nadere financiële aspecten zijn terug te vinden in de financiële verantwoording van 2023.

Samenwerking binnen De Stadskazerne

In het verenigingsjaar 2023 hebben we intensief samengewerkt met de partners binnen de Stadskazerne, met name in afstemming van programmering en ondersteuning daarvan over en weer. Voorzitter Herman Broers schuift zoveel mogelijk aan bij het 6-wekelijkse Stadskazerne programmeringsoverleg. Dit is een prima overleg gebleken om onderling de activiteiten in het jaarprogramma af te stemmen.

Fusie HV JvA met NUTKampen

De algemene ledenvergaderingen van zowel NUTKampen als HV JvA gingen op dinsdagavond 28 november 2023 in De Stadskazerne unaniem akkoord met fusie van beide verenigingen. Hiermee ontstond formeel, onder de bestaande naam van de Historische Vereniging voor de IJsseldelta 'Jan van Arkel' als in juridische zin verkrijgende partner een geheel nieuwe vereniging voor historie, nut en cultuur in de IJsseldelta. Deze nieuwe vereniging is formeel gevormd per 8 december 2023, de dag na het paseren van de akte. Financiële afwikkeling van deze fusie vindt plaats in het verenigingsjaar 2023, derhalve zit bij de jaarcijfers en het verslag een verantwoording van deze fusie in de stukken.

De geschiedenis van NUTKampen gaat terug tot het jaar 1791, het jaar dat er voor het eerst een Departement Kampen van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen (ofwel NUTKampen) werd opgericht. Deze werd weer opgeheven op 27 februari 1794, waarna in 1819 opnieuw een nutsdepartement werd opgericht. Dit departement bestond onafgebroken tot 2023 en is dus de formele fusiepartner van HV JvA per 8 december 2023.

Het JvA-bestuur vormde per direct het bestuur van de nieuwe fusievereniging dat ook de statuten van HV JvA ongewijzigd overneemt. Over hoe de lokale nutstraditie binnen de nieuwe vereniging gestalte zal krijgen – en of er ook behoefte is aan een nieuwe verenigingsnaam – wordt de komende tijd nader onderzocht. Bedoeling is hiertoe in 2024 een werkgroep op te zetten.

De besluitvormende ALV's waren zowel bij NUTKampen als bij HV 'Jan van Arkel' kort en krachtig, met het fusievoorstel als enige inhoudelijk agendapunt. Alle stemgerechtigde aanwezigen stemden met het voorstel in, waarmee de fusie dus met unanieme steun is aangenomen.

Het initiatief tot samenwerking ging uit van NUTKampen, dat al enige tijd met de gedachte speelde zichzelf op te heffen. Ze wilde evenwel de Kamper nutstraditie en rijke geschiedenis, evenals het restkapitaal, lokaal kunnen verankeren. NUTKampen was ooit oprichter van de

Bibliotheek Kampen en de Nutsspaarbank Kampen en speelde in de negentiende en twintigste eeuw een aanzienlijke rol binnen sociaal-maatschappelijke en culturele initiatieven in de stad. Het bestuur van HV 'Jan van Arkel' stond welwillend tegenover de wens tot samenwerking van NUTKampen. Alleen fusie met een vereniging met vergelijkbare doelstellingen – zo bleek uit gezamenlijk, notarieel begeleid onderzoek – maakte behoud van die lokale verankering van NUTKampen mogelijk.

De fusievereniging HV 'Jan van Arkel' maakt geen deel uit van de landelijke Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, maar mag zich wel beroepen op de gehele lokale geschiedenis van NUTKampen als de oudste van de beide fusiepartners.

Details over de afspraken (organisatorisch, juridisch, financieel, bestuurlijk) rond de fusie zijn terug te vinden in de bijbehorende fusieovereenkomst. Van belang te melden hier is dat de leden van NUTKampen per fusiedatum lid van de nieuwe fusievereniging HV JvA zijn geworden. Ook het erelidmaatschap van de twee ere-nutsleden Jan Visser en Gerdien de Ruiter wordt binnen de nieuwe vereniging als 'ereleden NUTK' onverkort erkend en mee overgenomen.

Besprekingen diversen

- Stichting Stadsherstel Kampen, overname muurreclames

Het bestuur van de Stichting Stadsherstel heeft in 2023 besloten deze stichting op te heffen. Een besluit dat het bestuur van HV JvA zeer betreurt, maar ook goed begrijpt. Het bestuur van de SSK heeft HV JvA in 2023 benaderd of het onder bepaalde voorwaarden het beheer van de muurreclames (exacte omschrijving van het pakket zal t.z.t. worden opgesteld) en een bijbehorend budget daartoe wil overnemen. Bestuur HV JvA heeft aangegeven hier positief in te staan, daar er zich ook reeds een kleine werkgroep van drie personen met *know-how* meldde om deze taak op zich te nemen binnen de vereniging. Naar verwachting zal het bestuur een conceptovereenkomst in de ALV van 2024 ter besluitvorming aan de leden voorleggen.

- Stichting Kamer Struikelstenen, door als werkgroep

Zoals reeds eerder ter vergadering van de ALV is gemeld, wil de Stichting Kamper Struikelstenen opgaan als werkgroep binnen HV JvA. Eind 2023 zijn de vervolgesprekken hierover tussen de beide besturen weer opgepakt. Ook hierover zal tijdens de ALV van voorjaar 2024 naar verwachting nadere informatie aan de leden worden verstrekt.

René de Ruiter
secretaris HV JvA 2023